

305.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 maja 1936 r.

w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów oraz Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 10 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 8) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Powołane w rozporządzeniu niniejszem artykuły oraz określenie „dekret”, używane bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do dekretu z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 8).

(2) Powołane w rozporządzeniu niniejszem paragrafy oraz określenie „rozporządzenie”, używane bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do rozporządzenia niniejszego.

§ 2. (1) W imieniu osób niezdolnych do działań prawnych wszystkie podania i oświadczenia składają prawni zastępcy tych osób.

(2) Do podań i oświadczeń składanych przez prawnych zastępców powinny być dołączane w oryginałach lub należycie uwierzytelnionych odpisach dokumenty, stwierdzające ustanowienie zastępstwa, o ile nie wynika ono z samego prawa. W tym ostatnim przypadku istnienie prawnego zastępstwa powinno być stwierdzone świadectwami urodzenia, małżeństwa lub śmierci.

(3) Wszelkie pisma, przeznaczone dla osób niezdolnych do działań prawnych, doręcza się ich prawnym zastępcom.

§ 3. Świadczenia wypłaca się osobie uprawnionej. Jeżeli osoba uprawniona jest niezdolna do otrzymywania świadczeń, świadczenia te wypłaca się jej prawnemu zastępcy.

§ 4. (1) Jeżeli uprawniony do otrzymywania zaopatrzenia jest umyślowo chory, lecz nie ubezwłasnowolniony, Minister Skarbu może zarządzić skutecznianie wypłaty całości lub części zaopatrzenia do czasu ubezwłasnowolnienia uprawnionego, jednak na okres nie dłuższy, aniżeli 6 miesięcy, do rąk osoby, która nad uprawnionym sprawuje faktyczną opiekę.

(2) W przypadku, przewidzianym w ust. (1), dówód choroby umysłowej uprawnionego do zaopatrzenia stanowi orzeczenie lekarza urzędowego, faktyczne zaś sprawowanie opieki nad umysłowo chorym, uprawnionym do otrzymywania zaopatrzenia, stwierdza właściwa według miejsca zamieszkania uprawnionego powiatowa władza administracji ogólnej.

(3) Zarządzenie, przewidziane w ust. (1), może być przez Ministra Skarbu każdej chwili cofnięte bez podania powodów.

§ 5. Do orzeczeń władzy, wydawanych na zasadzie dekretu, stosują się zasady, obowiązujące w postępowaniu administracyjnym, jeżeli dekret lub inne przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 6. Ubiegający się o przyznanie zaopatrzenia na podstawie art. 1 ust. (1) lit. a) dekretu powinien wnieść podanie do Ministerstwa Skarbu, dołączając do podania:

- 1) oryginał lub należyte uwierzytelniony odpis do wodu nadania mu Krzyża Niepodległości,
- 2) świadectwo urodzenia,
- 3) zaświadczenie właściwej według miejsca zamieszkania ubiegającego się powiatowej władzy administracji ogólnej o stanie majątkowym z uwzględnieniem danych co do środków egzystencji, przewidzianych art. 1 ust. (2) dekretu,
- 4) oświadczenie własne o wysokości ostatnio otrzymywanego dochodu z dokładnym oznaczeniem jego źródeł z jakiegokolwiek bądź tytułu.

§ 7. (1) Ubiegający się o przyznanie zaopatrzenia, który nie przekroczył 55 roku życia, powinien w podaniu powołać się na utratę zdolności do pracy zarobkowej.

(2) W tym przypadku ubiegający się o zaopatrzenie, celem stwierdzenia utraty co najmniej 50% zdolności do pracy zarobkowej, zostaje poddany badaniu przez Komisję Lekarską II instancji dla funkcjonariuszów państwowych. Badanie to zarządza wojewódzka władza administracji ogólnej, właściwa według miejsca zamieszkania ubiegającego się o zaopatrzenie.

(3) Orzeczenie Komisji Lekarskiej jest ostateczne. Ponowne badanie może nastąpić na wniosek ubiegającego się o zaopatrzenie najwcześniej po upływie roku od daty poprzedniego orzeczenia. W wyjątkowych przypadkach Minister Skarbu może zezwolić na zbadanie ubiegającego się o zaopatrzenie przed upływem tego okresu.

(4) Ubiegający się o zaopatrzenie, który nie ma miejsca stałego zamieszkania, powinien w podaniu wskazać adres, pod którym mają mu być doręczane pisma władzy.

§ 8. (1) Osobom, które odpowiadają warunkom wymienionym w art. 1 ust. (1) lit. a) dekretu, służy zaopatrzenie bez względu na ich płeć.

(2) Wdowie, sierotom lub rodzicom pozostałym po osobie, odpowiadającej warunkom art. 1 ust. (1) lit. a), służy zaopatrzenie również wówczas, gdy osoba ta zmarła przed przyznaniem jej zaopatrzenia.

(3) W przypadku, o którym mowa w ustępie poprzedzającym, wdowa i sieroty, czy też rodzice, ubiegający się o zaopatrzenie, powinni wnosić podania do Ministerstwa Skarbu. Do podania, oprócz dowodów wymienionych w § 6, należy dołączyć:

- 1) świadectwo śmierci osoby odznaczonej Krzyżem Niepodległości,
- 2) świadectwa urodzenia osób, które ubiegają się o zaopatrzenie po osobie zmarłej.

(4) Wdowy i sieroty dołączają świadectwo małżeństwa osoby, po której ubiegają się o zaopatrzenie, wdowy zaś ponadto oświadczenie, że małżeństwo ze zmarłym nie zostało sądowo rozwiedzione ani unieważnione, w przypadku zaś rozłączenia od stołu i łoża (separacja) — uwierzytelniony odpis wyroku zobowiązującego do alimentowania żony.

(5) Jeżeli wdowa ubiega się również o zaopatrzenie sierocę dla swych dzieci, powinna dołączyć do podania oświadczenie, że dzieci te z samego prawa pozostają pod jej opieką i że opieka ta nie została jej odjęta.

(6) Ubiegający się o zaopatrzenie rodzice powinni dołączyć oświadczenie, że zmarły nie zawarł związku małżeńskiego, lub też złożyć dowody śmierci małżonka zmarłego i wszystkich jego dzieci.

(7) Jeżeli osobie uprawnionej do zaopatrzenia z mocy art. 1 ust. (1) lit. a) zaopatrzenie zostało przyznane za życia, pozostałe po tej osobie wdowa, sieroty lub rodzice nie mają obowiązku dołączania do swych podań dowodów, które znajdują się już w aktach administracyjnych.

§ 9. (1) Do zaopatrzenia wdowiego mają prawo jedynie wdowy po zmarłych osobach, wymienionych w art. 1 ust. (1) lit. a), których małżeństwo nie zostało ani rozwiedzione ani unieważnione. Rozłączenie od stołu i łoża (separacja) nie stanowi przeszkody do przyznania zaopatrzenia wdowiego, jeżeli zmarły mąż był sądowo zobowiązany do utrzymywania żony.

(2) Do zaopatrzenia sierociego mają prawo dzieci, choćby zrodzone z małżeństwa unieważnionego, dzieci uprawnione oraz dzieci nieslubne po matce, a po ojcu, jeżeli zostały uznane w akcie urzędowym przed przyznaniem uznającemu zaopatrzenia. Dzieci przysposobione (adoptowane) korzystają z prawa do zaopatrzenia, jeżeli były dziećmi nieslubnymi przyspasabiającego i jeżeli przysposobienie nastąpiło przed przyznaniem przyspasabiającemu zaopatrzenia.

(3) Ojciec zmarłej osoby, wymienionej w art. 1 ust. (1) lit. a), może otrzymać zaopatrzenie tylko w przypadku, gdy osoba zmarła była jego dzieckiem prawem lub uprawnionem, matka zaś może otrzymać zaopatrzenie również po dziecku nieslubnym. Po dzieciach przysposobionych (adoptowanych) przyspasabiający może otrzymać zaopatrzenie, jeżeli dziecko przysposobione było jego dzieckiem nieslub-

nem, a przysposobienie nastąpiło przed przyznaniem zaopatrzenia dziecku przysposobionemu.

(4) Rodzice korzystają z prawa do zaopatrzenia również i w tym przypadku, gdy pozostała wdowa i sieroty nie mogą nabyć prawa do zaopatrzenia lub gdy prawo wdowy i sierot do zaopatrzenia zgasało.

§ 10. W przypadku, gdy zaopatrzenie wdowie łącznie z sierocem, bądź suma zaopatrzeń sierocych przekroczyłaby 80% zaopatrzenia, które pobierał lub do którego otrzymania miałby prawo zmarły (art. 3 ust. (2), zaopatrzenia sieroce ulegają odpowiedniemu zmniejszeniu.

§ 11. (1) Podanie o umieszczenie na koszt Skarbu Państwa w zakładzie opiekuńczym lub zakładzie dla umysłowo chorych ubiegający się, a w razie jego ubezwłasnowolnienia — opiekun, powinien wnieść do powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej według miejsca zamieszkania ubiegającego się. Do podania należy dołączyć odpis dekretu o przyznaniu zaopatrzenia.

(2) W postępowaniu, mającem na celu stwierdzenie niedołęstwa lub ułomności, nieodzownej potrzeby stałej opieki oraz choroby umysłowej, o ile ta choroba nie została stwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu, stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. (2) i (3).

(3) Orzeczenia w sprawach przyjmowania na koszt Skarbu Państwa do zakładów opiekuńczych lub zakładów dla umysłowo chorych wydaje właściwa według miejsca zamieszkania ubiegającego się wojewódzka władza administracji ogólnej. Odwołania od powyższych orzeczeń rozstrzyga ostatecznie Minister Opieki Społecznej.

(4) Władza zarządzająca umieszczenie w zakładzie opiekuńczym lub zakładzie dla umysłowo chorych osoby, otrzymującej zaopatrzenie na zasadzie dekretu, powinna niezwłocznie zawiadomić Izbę Skarbową, wypłacającą zaopatrzenie, o dniu umieszczenia w zakładzie takiej osoby oraz o dniu opuszczenia przez nią zakładu.

§ 12. (1) Prawo do pobierania zaopatrzenia rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po przyznaniu zaopatrzenia przez Ministra Skarbu. Zaopatrzenie płatne jest miesięcznie z góry.

(2) W razie zawieszenia lub wygaśnięcia prawa do zaopatrzenia, wypłatę zaopatrzenia wstrzymuje

się, poczynszy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po powstaniu okoliczności, które stanowią podstawę zawieszenia lub wygaśnięcia prawa do zaopatrzenia.

(3) Wypłatę zawieszzonego zaopatrzenia wznowia się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po ustaniu okoliczności, które stanowiły podstawę zawieszenia wypłaty zaopatrzenia.

(4) Przepisy ust. (2) i (3) stosuje się odpowiednio przy zmniejszeniu zaopatrzenia osób samotnych w przypadkach przewidzianych w art. 5 ust. (2).

(5) W razie zgaśnięcia prawa do zaopatrzenia spowodu zawarcia przez wdowę lub sierotę związku małżeńskiego (art. 7 lit. b) i c), rozwiązanie tego małżeństwa przez śmierć małżonka lub rozwód nie powoduje odzyskania prawa do zaopatrzenia.

§ 13. Osoba, której zostało przyznane zaopatrzenie, otrzymuje dekret ze wskazaniem izby skarbowej, która zarządzi wypłatę zaopatrzenia.

§ 14. O wszelkich zmianach, mających wpływ na prawo do otrzymywania zaopatrzenia lub na jego wysokość osoby otrzymujące zaopatrzenie lub ich prawni zastępcy są obowiązani, dołączając odpowiednie dokumenty, niezwłocznie zawiadomić tę izbę skarbową, która zarządza wypłatę zaopatrzenia.

§ 15. (1) Członkowie Komisji Kwalifikacyjnej dla zaopatrzenia osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego spośród osób odznaczonych Krzyżem Niepodległości są powoływani na okres dwuletni z zastrzeżeniem prawa wcześniejszego ich odwołania.

(2) Komisja Kwalifikacyjna, wymieniona w ust. (1), obraduje według wewnętrznego regulaminu, uchwalonego przez Komisję, a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów.

(3) Członkowie Komisji Kwalifikacyjnej, wezwani przez przewodniczącego na posiedzenie, otrzymują zwrot kosztów przejazdu, tudzież przez czas obrad Komisji diety w wysokości i na zasadach określanych przez Ministra Skarbu.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 15 stycznia 1936 r.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Załączniki do rozp. Min. Skarbu
z dnia 22 maja 1936 r. (poz. 305).

Wzór Nr. 1.

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dnia..... 19.... r.

L. D. I. /Em/3

D E K R E T

Do

Pan.....

w .....

Na podstawie art. 1, 2 i 9 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 8) przyznaję Pan..... zaopatrzenie w kwocie..... (słownie.....) zł miesięcznie, począwszy od dnia ..... 19... r.

Wypłatę zaopatrzenia zarządzi Izba Skarbowa w .....

MINISTER SKARBU

P. l. (na odpisie dekretu)

Izbie Skarbowej

w .....

do wykonania.

Wzór Nr. 2.

MINISTERSTWO SKARBU
Nr. D. L. /Em/3

Warszawa, dnia..... 19.... r.

D E K R E T

Do

Pan.....

w .....

Na podstawie art. 1, 3 i 9 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 8) przyznaję, począwszy od dnia..... 19.... r., zaopatrzenie:

1) Pan..... jako wdowie—matce—ojcu po zmarłym (ej) .....
..... w kwocie.....

(słownie.....) zł miesięcznie.

2) Sierotom po zmarłym(ej).....

..... ur. .... do .....

..... ur. .... do .....

..... ur. .... do .....

..... ur. .... do .....

w wysokości $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ zaopatrzenia wdowy t.). po .....

(słownie.....) zł miesięcznie.

Pensja sieroca wypłacana będzie do rąk Pan..... jako opiekun.....

Wypłatę zaopatrzenia zarządzi Izba Skarbowa w .....

MINISTER SKARBU

P. l. (na odpisie dekretu).

Izbie Skarbowej w .....

do wykonania.